

[Niels Anker Kofoed]

Dette beslutningsforslag var jo fremsat som et oplæg til forhandling, men vi må konstatere, at i vinterens løb har det ikke været muligt at få en forhandling i gang om landbrugets problemer. Det er da klart, at der er ting i dette beslutningsforslag, som kunne være anderledes. Der er også ting, der skulle have været med, men det vidner om, at viljen og meningen hos de fire partier var, at man skulle lave et oplæg til forhandling om en bred løsning i folketinget. Det skete jo ikke.

Denne debat afslører i hvert tilfælde én ting. Den afslører det mærkelige, at der er ingen repræsentant for regeringspartiet, socialdemokratiet, der deltager i debatten. Og så kan man spørge, hvad er årsagen til det? Er årsagen, at dette parti ingen landbrugspolitik har? Eller tør partiet ikke betro ordføreren at gå ind i en dialog? Jeg går ud fra, at det er den samme ordfører, som i sin tid var ordfører vedrørende jagtloven. Eller har partiet en helt anden opfattelse og siger: vi tør ikke tage nogen debat nu, fordi vi lige skal høre ayatollaherne fra SF sige deres mening i aften, og før de har talt, vil vi ikke diskutere landbrugspolitik. Hvad er meningen med, at regeringspartiet ikke tør gå ind i en debat? Er det, fordi det ingen politik har, eller er det, fordi det forsøger overlegent at sige: det er ikke noget værd?

Så vil jeg bare sige, at det er spørgsmålet: hvad har regeringen så stillet op i stedet for? Hvad får vi at vide? Vi får at vide, at der er indgået en aftale mellem S og R. Vi ved endnu ikke, hvad den omfatter, men man siger, at det giver likviditetslættelser i 1983 på 1½ mia kr., hvis jordbanken gennemføres. Og så skal vi nok høre landbrugsministeren om et øjeblik tælle vældigt sammen, hvad der er lavet, og det bliver nok et formidabelt beløb. Det tror jeg bliver udgangen. Hvad har opgaven været? Opgaven har vel været den, at hele folketinget har været enig om, at landbruget ikke kan køre under disse forhold. Vi kan ikke køre en produktion i dette erhverv med en rentebelastning på 8 mia kr. Det kan ikke lade sig gøre. Der er heller ingen udsigt til, at man kan få en lavere rente. Det er derfor, de 4 partier har sagt: så må vi se at ned sætte de omkostninger, vi selv pålægger erhvervet. Men ikke engang det kan man komme igennem med. Jo, det kunne man måske nok, for det radikale venstre havde også det i

sit beslutningsforslag. Men nu er det med ejendomsskatten altså udskudt til en skattereform, kan jeg forstå på hr. Larsen-Ledet. Men lad os nu se. Jeg kan bare sige, at det radikale venstre havde jo haft en udmærket lejlighed til at bekræfte sin holdning til landbruget ved at tilslutte sig dette beslutningsforslag, og så havde det ikke fået så meget vrøvl ude omkring i landdistrikterne, som det ellers får.

Men se, hvad er så problemet? Vi kan selvfølgelig sige, at noget er opnået, men tilbage står, at erhvervet ved én ting. Det ved, at det ikke med sikkerhed kan foretage nogen disposition, som giver en højere produktion. Jeg ville i hvert fald personlig ikke turde foretage nogen som helst investering med det renteniveau, vi har i dag – ikke på vilkår.

Lad mig lige sige, hvad det betyder ledighedsmæssigt. Siden 1980 er der i direkte landbrug beskæftiget 8.000–9.000 færre. I følgeerhvervene har man tabt 20.000 arbejdspladser. Så kunne man selvfølgelig foretage et tankeeksperiment og sige: hvis alle de heldtidsansatte landmænd, altså de, der har heldtidsbedrifter, gik ned på de 1.800 timer pr. år, så ville det, bare for at erstatte de 600 timer, de har mere end andre, give 15.000 flere arbejdspladser. Og så siger man, at vi har for mange arbejdsløse! Ja men der er jo folk, der arbejder en tredjedel mere end normalt! Ikke engang det kan vi klare.

Jeg er sådan set lidt skuffet over, at vi ikke kan få en dialog, men hvis det står til landbrugsministerens normale temperament, kommer kan nok igen, og så får vi måske provokeret ham til at tage en ordentlig landbrugsdebat.

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Jeg vil skam gerne deltage i en ordentlig landbrugsdebat med hr. Niels Anker Kofoed. Men jeg synes ikke, at forslaget her er den allerbedste baggrund for en ordentlig landbrugsdebat.

Hr. Grove sagde, at hjælp til landbruget også var hjælp til samfundet, og det kan jeg være enig med hr. Grove i på mange måder, hvis man i hvert fald gør det rigtige og sørger for, at det ikke er noget, der bliver kortvarigt og kapitaliserer sig. Man må selvfølgelig også, når man skal se på hjælpen til samfundet, foretage en total samfundsvurdering